

Pilotování příkladných postupů v členských státech EU

1. Úvod

Dynamika projektu, jež se projevila během loňských osobních setkání na místě, nás vede k další fázi projektu Překonávání překážek očkování: Pilotování příkladných postupů ve vybraných členských státech EU.

Osobní setkání na místě, která se konala ve Španělsku, Itálii, Dánsku, Nizozemsku a Irsku, svedla dohromady různé zdravotnické orgány, které analyzovaly zavedené postupy a potenciální možnosti využití těchto postupů ve své zemi nebo regionu. V roce 2024 se proto zaměříme na adaptaci a implementaci těchto příkladných postupů v jiných členských státech EU.

Pilotní projekty otestují relevanci a přenositelnost vybraných postupů ve třech skupinách: školní očkovací programy, mobilní očkovací jednotky a systém připomínek očkování. Pilotní projekty budou trvat 12 měsíců a proběhnou v devíti členských státech EU. Identifikace skupin a výběr členských států EU, které se dobrovolně zapojí do pilotních projektů, vychází z předchozích úkolů a činností v rámci projektu, včetně:

- ◆ mapování očkovacích služeb a identifikace překážek očkování v celé Evropské unii,
- ◆ rozsáhlých průzkumů mezi občany a zdravotníky ve všech členských státech,
- ◆ výběru pěti nejlepších postupů při překonávání překážek v oblasti očkování, jež jsou fyzické, praktické a administrativní povahy, a
- ◆ aktivní spolupráce se zdravotnickými úřady.

2. Metodologie

Aby byla v pilotní fázi zajištěna použitelnost vybraných postupů a aby se dosáhlo splnění cílů zúčastněných zdravotnických úřadů, přistoupil projektový tým k postupnému vytvoření seznamu členských států EU, které se této fáze dobrovolně zúčastní:

1. krok

V rámci 1. úkolu provedli národní odborníci z oblasti zdravotnictví ve všech členských státech teoretický výzkum a rozhovory s cílem [identifikovat a zmapovat překážky očkování](#). Cílem bylo zmapovat očkovací služby ve všech členských státech a identifikovat hlavní fyzické, praktické a administrativní překážky na cestě občanů k očkování (tj. způsoby kontaktování, předběžné administrativní požadavky, rezervační postupy, cestovní vzdálenost).

2. krok

V rámci 3. úkolu byla zaslána zdravotnickým úřadům otevřená výzva, aby předložily slibné postupy. Prostřednictvím portálu osvědčených postupů Generálního ředitelství pro zdraví a

Překonávání překážek očkování

Financováno Evropskou unií

bezpečnost potravin (DG SANTE) Evropské komise předložilo 16 zdravotnických úřadů celkem 24 různých postupů. Tým hodnotitelů poté určil na základě hodnotícího rámce, který vypracovala Řídící skupina Evropské komise pro podporu zdraví, prevenci chorob a zvládání nepřenosných nemocí (SGPP), pět slibných postupů, které budou představeny na osobních setkáních. Mezi pěti vybranými slibnými postupy jsou:

- ◆ [Program očkování ve škole v regionu Murcia, Španělsko](#)
- ◆ [Programy upomínek očkování na podporu očkování dětí, Dánsko](#)
- ◆ [Su.Pr.Eme, zdravotní péče a očkování pro nehlášené sezónní pracovníky, Bari, Itálie](#)
- ◆ [Mobilní očkovací jednotky, Nizozemsko](#)
- ◆ [Nabídka vakcinace dětí proti chřipce ve třech základních školách, Irsko](#)

3. krok

V rámci 4. úkolu se zástupci zdravotnických úřadů z celé EU zúčastnili pěti samostatných osobních setkání, během nichž účastníci analyzovali vybraný postup a přezkoumali možnosti potenciálních využití ve své zemi nebo regionu. Tyto výměny umožnily zdravotnickým orgánům, které čelí podobným překážkám a mají podobné zájmy, komunikovat a sdílet své názory a stanoviska. Účast těchto zástupců byla klíčová pro spárování postupů se zdravotnickými úřady, které měly zájem o jejich pilotní implementaci.

Nakonec bylo pět vybraných postupů sdruženo do skupin (s podobnou typologií postupů) s podobnými charakteristikami a překážkami, aby se usnadnilo jejich přizpůsobení různým národním nebo regionálním kontextům. Některé aspekty těchto postupů budou proto přizpůsobeny, převedeny a otestovány.

3. Typologie postupů

Konceptualizace pilotních programů je rozdělena do tří typologií:

Školní očkovací program

Dva školní očkovací programy uplatněné ve Španělsku a Irsku jsou seskupeny do jedné typologie. Obě se zaměřují na oslovení dětí prostřednictvím očkovacích programů ve školách, poskytují dětem efektivní přístup k očkování a zároveň optimalizují personální zdroje. Postupy využívané ve školním očkovacím programu budou pilotně aplikovat zdravotní úřady v Estonsku a Nizozemsku.

Mobilní jednotky

Praxe mobilních očkovacích jednotek v Nizozemsku a Itálii řeší překážky, kterým čelí těžko dosažitelné skupiny obyvatel z hlediska možností kontaktu i geografické vzdálenosti očkovacích služeb. Tyto dvě praxe jsou seskupeny do jednoho typu. Tento pilotní projekt zavedou zdravotnické orgány v Rakousku a Švédsku.

Program upomínek

Překonávání překážek očkování

Financováno Evropskou unií

Třetím typem praxe je dánský program upomínek očkování, který umožňuje efektivnější komunikaci s občany a zlepšuje dosah očkovacích služeb. Tuto příkladnou praxi pilotně zavedou zdravotnické úřady v Chorvatsku, Litvě, Slovinsku a ve španělských regionech Katalánsko a Murcia.

4. Určení vhodných kandidátů pro pilotní projekty

Jakmile byly identifikovány typologie postupů, dostaly zdravotnické orgány příležitost vyjádřit svůj zájem o účast v pilotním projektu v jednom ze tří skupin prostřednictvím předložení pilotních fiší (tj. formálního vyjádření zájmu a pilotních nápadů).

Pro účely implementace pilotního projektu platí pro výběr některé předběžné podmínky:

- ◆ existence překážek řešených danými postupy,
- ◆ přání nebo záměr zdravotnického orgánu řešit tyto překážky aktivní účastí a zapojením během osobních setkání,
- ◆ vhodný právní rámec a technická infrastruktura na podporu implementace pilotního projektu.

Například implementace programu očkování ve školách vyžaduje existenci aktivních školních očkovacích programů v dané zemi nebo regionu. Pilotní aspekty využití mobilních jednotek zase vyžadují, aby tyto mobilní jednotky existovaly anebo byly již používány v dané zemi nebo regionu. A pilotní testování systému upomínek vyžaduje existenci funkční IT infrastruktury.

Na základě pilotních návrhů obdržených zdravotnickými orgány a posouzení výše uvedených aspektů bude devět pilotních projektů realizováno v Rakousku, Chorvatsku, Estonsku, Litvě, Nizozemsku, Švédsku, Slovinsku a španělských regionech Katalánsko a Murcia.

5. Další kroky

Další kroky projektu zahrnují tři fáze:

- ◆ *Příprava:* Od března do května 2024 uskuteční projektový tým koordinační schůzku s pilotními zdravotnickými orgány a rovněž hloubkové návštěvy v každé hostitelské zemi (jmenovitě v Dánsku, Nizozemsku a španělské Murcii), aby získal rozsáhlé poznatky o praktickém nastavení pilotních projektů a vyměnil si s ostatními odborné poznatky a zjištění. Během tohoto období, konkrétně od dubna do června 2024, bude tým spolupracovat na spoluvytváření materiálů a místních protokolů.
- ◆ *Implementace:* Pilotní projekty budou probíhat od dubna do října 2024. Tato fáze zahrnuje vzájemnou online podporu a střednědobou revizi pilotních projektů v červnu až červenci za účelem posouzení dosaženého pokroku a provedení nezbytných úprav.
- ◆ *Hodnocení:* Hodnocení pilotních projektů bude začleněno do přístupu, včetně průběžného sběru dat. Na říjen 2024 až březen 2025 je naplánována hloubková analýza dat, kdy bude posouzena přenositelnost a dopad pilotních projektů. V rámci 5. úkolu budou vypracována doporučení, která budou využita v 6. úkolu - *Vypracovat doporučení, jak překonat „konvenční“ překážky očkování.*

Máte zájem sledovat postup těchto pilotních programů? Přihlaste se k odběru [bulletin](#).